

"סבתא בישלה דייסה"

דרורה דקל /יובל ונטע

שלושה מסעות מתרחשים בזמן ונעים להם בצירים מקבילים ורק בתחנה אחת הם יצטלבו, כאן- בסטודיו של דרורה דקל. כאן היא רוקחת את הדייסה עם נטע ויובל נכדיה, דייסה של שיחות, על אמנות, גירוי של חמרים, משמעותם של דימויים, וסתם "ארוחות מלכים". נטע חושב שהאמנות של סבתא לפעמים מופשטת, והיא משתמשת בעורב שחור כי היא גותית.

משולש המסעות הוא מסע בתוך מסע: האחד- של סבתא דרורה, השני- של נטע ויובל הנכדים, והשלישי- הוא מסעה של אימה של דרורה, והוא מטיל צל ענק ואפור על יצירתה של האמנית. צל שנחשף כבר לא פעם בעקבות חליפת מכתבים מעיזבון שפותחים חלון למבט ארוך וחד מימים נטולי חסד, ימים צורבים ומצלקים בשואה ההיא שמחקה צל אדם ושרטטה צללי מוות. מערך הדימויים של דקל הוא הד לחליפת המכתבים בין אימא של דרורה לבין סבה שנספה בשואה עם כל המשפחה והותיר צל של עורב שחור, דימוי ששגור בעבודות דקל ומתגלה גם על כריכת מחברת קומיקס של נטע ובתוך הדפס עץ גדול שיצר.

דימוי כיפה אדומה, היער והזאב, הוא מקום מפגש של דקל עם ספר ילדות שקיבלה מאימה ספר שעבר כבר שלושה דורות. את סיפור המסע של כיפה אדומה מילדות לבגרות הצליבה האמנית עם סיפור מסעה של האם, גם היא בתחילת בגרותה. **דימויי רגליים**, כמו גם צלליות של רגלי ילדה הולכות בשלג, נוכחים בעבודות. הטקסט בגרמנית של אותם מכתבים, הופך כמצע למקבץ גדול של רישומים עליו רושמת דקל כעל גב מסך של ערפל, מילים של ערפל שהופכים לדימויים, דימויים שצוברים שכבות של משמעויות כפולות.

כיפה אדומה יוצאת למסע של מוות בנתיבי הרישומים היא פושטת ולובשת צורה. נוצקת מחדש לתוך תבנית גועשת חסרת קצוות ורק הד המכתבים משרטט את מסעה. ממראהו של הזאב המפתה, עולה ריח של סטאלג והריח הזה נמוג לתוך מערבולת של סקסיזם, מגדריות, ומתייצב בשכבה דקה של שאלות פתוחות. כיפה אדומה מקיאה את הכאב דרך הפה שהוא גם נתיב בליעתה. **שכמייה אדומה** ורקומה מוצבת כאייקון ברישומים, בעוד נכדתה מכינה בובות נייר ובגדי נייר בהשראת בובות שיצרה סבתה דרורה לאימה בילדותה.

לוחמי סומו מגודלי גוף שבחרה דקל לגיבורי תערוכתה בבארי- SOMA FORMA (2002), כדי לחדד את נקודת התורפה בבטנם הרכה כמטפורה למצב קיומי בגבול מאיים, כאן נפגשים לוחמי הסומו עם גיבורי העל של הנכד. ועם מסכי וידיאו שמקרינים את עיסוקם של הנכדים

בג'ודו. עורבים שחורים שתנועתם קפואה, חובקים את ציוריה הילדותיים והדינמיים של הנכדה.

גם **האספנות האובססיבית** של דקל מאפשרת לנכדים איסוף משלהם ומקום לשמרו יחד איתה בסטודיו. כאן מבליים הנכדים שזכו לשטח משלהם, כאן למדו את השימוש בסכינים להכנת הדפסי עץ גדולים אותם הדפיסו בסדנת התחריט של כברי. כאן מתרחש מפגש רגשי ויצירתי של דקל עם נכדיה.

וכך מפציע לו מסע אחר, אוהב ומחויך בדמות גיבורי על בשפת קומיקס רהוטה של נטע הנכד, ולידו יובל בצבעוניות מרהיבה, כשהיא משרטטת הגיגי ילדות מחויכים ותמימים. לנטע חשוב לצייר ציורים קוויים שמתכתבים עם דמויות מתוכניות טלוויזיה, ספרים, וספורט. "חשוב לי לצייר גם דברים לא מובנים", ויובל צובעת את כל הסצנה בורוד, בתנועות זורמות של כתם מכחול וטושים.

עולמות מקבילים מודעים זה לזה, נפגשים ומתרחקים, המפגשים בסטודיו מתנהלים כחלק מהחיים. וכך גם הבשילו לתערוכה משותפת של שני ילדים עם סבתם שאוהבים ליצור-אובייקטים, צילומים, ציורים, קיר משותף, ומרחב מעורבב.

סומו מול סומו, גיבורי על, נסיכות, כיפה אדומה והזאב הרע, עורבים שחורים, שחקני כדורגל, רגליים הולכות, צפרים ופרחים בהדפסיה החדשים של דקל, חפצים, עבודות יד, צילומי דיוקן, וחמרי השראה.

חמרים בדייסת הקסמים בסטודיו / מטבח של סבתא דרורה .

אבי איפרגן- אפריל 2014